

1988 Hac Ziyareti

1988 yılında Hac ziyareti için Arabistan'da bulunuyordum. Hac vazifemi yaptıktan sonra Medine-i Münevvere'ye geçmişim.

Mescid-i Saâdet'te öğle namazını kıldıktan sonra Prof. Dr. Alaaddin Başar, Prof. Dr. Selahattin Sert ve Horasanlı Hacı Fikri Efendi ile sohbet ediyorduk. Ömer Çetinkaya bir gençle yanımıza geldi.

"Hocam bu zat ile tanıştık. Kendisi Nijeryalı, çok zeki ve faziletli bir genç. Dünyadaki cemaatleri araştırıyormuş. Hepsini hakkında bilgisi var. Nur cemaati ve Risale-i Nur hizmeti hakkında da sağlam bilgiler elde etmek istiyor. Ben de burada olduğunuzu bildiğim için kendisini sizinle görüşürmek istedim."

Ömer Bey'e:

"Bu zata benim adıma teşekkür edin. Gerçekten, dünyadaki İslamî cemaatleri araştırmak ve bunlar hakkında bilgi edinmeye çalışmak takdir edilecek bir harekettir." dedim.

İsmi Abdurrahman'dı. Konuşmaya başlamadan önce bir yanlış anlaşılma olmasın diye Abdurrahman'ın herhangi bir cemaate mensup olup olmadığını öğrenmek niyetiyle **"Araştırdığın cemaatler içersinde hangisini daha çok beğendin?"** diye sordum.

"Ben yaptığım araştırmalar sonunda İhvan-ı Müslimin cemiyetinin prensiplerini ve hizmet metotlarını benimsedim." dedi.

Cevaben, **"Ben de Risale-i Nur'un prensiplerini benimsedim ve onun metotlarıyla hizmet etmeye çalışıyorum."** diyerek şöyle devam ettim:

"Şimdi bir an için sen İhvan-ı Müslimin cemiyetine, ben de Nur cemaatine mensup olmadığımızı farz edelim. İkimiz de dünyadaki İslamî cemaatlerden birine mensup olmak isteyelim. Mensup olacağımız cemaati seçmek için bir araştırma yapalım ve hangi cemaatin daha selim, daha faydalı olduğunu tespitte çalışalım. Buna razı olur musun?"

Kendine güvendiğini belli edercesine, *"Razıyım!.."* dedi.

"Siz İhvan-ı Müslimin cemiyetini bizden daha iyi tanıyorsunuz. Acaba bu cemiyetin gayesi nedir? Ona ulaşmak için takip ettikleri yol ve uyguladıkları prensipler nelerdir?" diye sordum.

“Gayeleri şeriatı getirip, ferdî ve içtimaî hayata tatbik etmek. Takip ettikleri yol ise, bu cemiyetin mensuplarını ve mücahitlerini çoğaltıp iktidarı ele geçirerek hakimiyet sağlamak.” dedi.

“Ben de Nur cemaatini daha iyi tanıdığım için onların meslek ve meşreplerini kısaca anlatayım.” diyerek şunları konuştum:

“Risale-i Nur’un ve Nur talebelerinin gayesi ve vazifesi güç kullanarak hakimiyet kurmak değil, bütün dünyayı istila eden mutlak küfür ve imansızlık cereyanına karşı fikrî ve manevî bir mücadele yapmaktır. Risale-i Nur’un hedefi, ihtiva ettiği iman hakikatleri ve bunların delilleri ile bütün dünyadaki insanları fert fert ikaz ve irşat etmektir. Üstad Hazretleri son mektubunda, Nur talebelerinin prensiplerini şöyle ortaya koyuyor:”

“Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı İlahîye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır, vazife-i İlahiyeye karışmamaktır. Bizler asayiş muhafazayı netice veren müsbet iman hizmeti içinde herbir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.”

"Risale-i Nur'daki hakikatler, bu zamanın yaralarına en münasip ilaçtır. Onları dikkatle okuyanlar bu edebî ve dinî metinlerin dalalet vadilerinde hayrete düşenlere en doğru bir rehber olduğunu itiraf ediyorlar."

Şimdi bir de İhvan-ı Müslimin cemiyetinin metodlarını tahlil edelim:

“İktidarı ele geçirebilmek için devletin kuvvetine denk bir kuvvet toplamak lâzım. Mesela devletin askeri gücü kadar bir askeri güce, silâhı kadar silâha sahip olmak gerekiyor. Sizce böyle bir kuvvetin toplanması mümkün mü?” dedim.

Biraz düşündükten sonra, bunun çok zor ve uzak bir ihtimal olduğunu söyledi.

“Faraza öyle bir güçleri olsa, hakimiyeti sağlamaları ve iktidarı ele geçirmeleri kat’i midir?” diye sorduğumda,

“Hayır. Öyle bir şeyi kimse iddia edemez.” dedi.

“Peki sonu şüpheli bir yola gitmek meşru olabilir mi?” dedim.

“Hayır meşru olmaz” deyince:

“O hâlde bu kadar Müslüman’ın kanını dökmeye kim cesaret edebilir?”

Bunun mesuliyetini hangi hamiyetperver Müslüman yüklenebilir? Acaba bu takip edilen yol sünnete muvafık mıdır? Peygamberimiz (asm.) tebliğ vazifesini insanlara fert fert yaptı. Hiçbir zaman anarşi ve terör yoluna girmedir."

"O zaman Kureş'in en güzide delikanlıları Müslüman olup Peygamberimizin yanında yer almışlardı. Kureş'de Mısır'daki gibi bir devlet kuvveti de yoktu. Eğer kuvvetle hedefe gidilseydi, bir gecede Kureş'in bütün reislerini katledebilirdi. Neden böyle bir şey yapmadı da Mekke'den hicret etti. Çünkü Peygamberimiz (asm.), davasını musalaha içerisinde, kimsenin kanını dökmeden kazanmak istiyordu."

"Demek ki, İhvan-ı Müslimin cemiyetinin hareketi sünnete de muvafık değil."

"İhvan-ı Müslimin cemiyetinin mensupları ile hapishaneler dolup taşmış. Başta Hasan El-Bennâ ve Seyyid Kutup olmak üzere birçok taraftarı suikastlara kurban gittiler. Bu şekilde nice insan öldü." dedim.

Bu sözüme:

"Onlar bu mukaddes gaye uğrunda şehit oldular. Bu onlara kâfi diyorlar." diye karşılık verdi.

Bunun üzerine:

"Fakat gayeleri şehit olmak değil, şeriatı getirmek idi. O hâlde bu hareketleri ile gayelerinden sapmış olmuyorlar mı?" diye sordum. Soruma sükût ile cevap verdi.

Sonra, **"Acaba"** dedim, **"Seyyid Kutup'un eserlerini okuyan bir genç elini nereye atar?"**

Belini işaret ederek:

"Tabancasına atar." dedi.

"Şu hâlde göre bu gençler hep tepki ve kin ile yaşarlar. Bu ruh onları yaşantıları boyunca huzursuz eder. Risale-i Nur'u okuyan bir gencin ise ilmi, irfanı, şevki, şefkat ve merhameti artıyor. Günahlardan kaçınıyor ve amel-i salih işlemeye çabalıyor. Bu, ona firdevsî bir haz veriyor. Ayrıca Risale-i Nur'u her yaşta, her sınıf insan okuyor ve anlıyor. Mesela mütefekkirler, alimler, feylesoflar okuyorlar. Risale-i Nur sadece Türkiye sınırlarında kalmıyor, dünyanın her yerinde Nur medreseleri var ve her yerde Risale-i Nur okunuyor."

Risale-i Nur'un cihadı manevidir. Bu cihatta kılıcın yerini kalem, kuvvetin yerini fikir

almıştır. Üstad Hazretleri bu konuda:

“Medenîlere galebe çalmak ikna ile, icbar ile değildir. Taharri-i hakikat, muhabbet ile. Husumet ise, vahşet ve taassuba karşı idi.” [1](#) buyurmuşlardır.

Bu konuşmama karşılık Abdurrahman bana şu soruyu yöneltti: **“Allah’a isyan edilen yerde insanlara itaat edilmez.”** hadis-i şerifi bu hareketi meşru kılmaz mı?”

Bu soruya şöyle cevap verdim:

“İtaat etmemek başkadır, isyan etmek başkadır. Mesela bir amir, memuruna 'Namaz kılmayacaksın.' derse, o memur amirine isyan edemez; fakat itaat de etmez, namazını kılmaya devam eder.”

Konuşmamı şöyle sürdürdüm:

“İhvan-ı Müslimin siyasî bir cemiyettir. Nur talebeleri ise siyasî bir cemiyet değil, insanları irşad ve ikaz ederek İslâmiyet’e hizmet etmek isteyen bir cemaattir. Risale-i Nur, her insanı düşündüren varlık ve varlık ötesi problemleri çözer. İnsanı ve kâinatı Allah’ın koyduğu kanunlar dahilinde yorumlar. Nur talebelerinin de, İhvan-ı Müslim’in de maksatları Kur’an hakikatlerine hizmet ile Müslümanların saâdet-i dünyeviye ve uhreviyelerini tekmil etmektir. Gayeleri bir olsa bile hizmet tarzları çok farklıdır. Meşrepleri başka başkadır.”

“Nur talebeleri katiyen siyasete karışmazlar ve dinin kudsiyetini siyasi lekelerden muhafaza etmeye çalışırlar.”

“Risale-i Nur bütün dünyayı bir dersane hükmüne getirdi. Her yerde Nur medreseleri açıldı. Bu sayede Risale-i Nurlar sürekli intişar etmektedir. Her bir risale elden ele, dilden dile, gönülden gönüle yayılmaktadır. Bu yüzden herhangi bir memlekette okunacağı zaman o devletten izin almaya gerek yoktur. Nur talebeleri siyasi bir cemiyet olmadıklarından buna gerek duymazlar.”

“Risale-i Nur’un mevzuları bütün insanlığın ortak malıdır ve bütün insanlığı alâkadar eder. Yediden yetmişe herkesin, her sınıf insanın elinde bulunmakta ve herkes tarafından itibar görmektedir. Risale-i Nur bütün

dünyadaki insanları ilim, irfan yoluyla aydınlatırken, İhvan-ı Müslimin ise, muvaffak olsalar bile, sadece kendi mensuplarına bir fayda sağlayabilirler.”

Sonunda Abdurrahman Risale-i Nur'un hizmet tarzını benimsediğini söyledi ve bizden Risale-i Nur'un İngilizcesini istedi. Ömer Çetinkaya yanında bulunan bir İngilizce risaleyi kendisine hediye etti ve diğerlerini de göndermek üzere Abdurrahman'ın adresini aldık.

Abdurrahman'la yaptığım bu görüşme bende Üstad'ın müsbet hareket metodunu yazma arzusu doğurdu. [2](#)

Dipnotlar:

[1](#) *Divan-ı Harb-i Örfi, s. 20.*

[2](#) Söz konusu yazı ikinci bölümde **“Müsbet Hareket”** başlığıyla yer almıştır.